

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1437

Vragen van het lid **Van Gerven** (SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat medicijnen bij de dienstapothek in Venlo vanaf 1 januari 2013 contant moeten worden afgerekend* (ingezonden 7 januari 2013).

Antwoord van minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 28 februari 2013). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 1144.

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat inwoners van Venlo die 's nachts of in het weekend medicijnen nodig hebben deze sinds 1 januari alleen nog meekrijgen als ze meteen betalen?¹

Vraag 3

Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat een conflict tussen apotheken en zorgverzekeraars over de rug van de patiënt wordt uitgevochten? Hoe beoordeelt u de handelwijze van de apotheek in dezen?

Antwoord 1 en 3

Op zorgverzekeraars rust een plicht om voldoende verantwoorde zorg te contracteren. Daaronder valt ook de zorg die in de avond, nacht en op zondag (ANZ) wordt geleverd. Of zorgverzekeraars zich aan hun zorgplicht houden staat ter beoordeling van de specifieke toezichthouders de Nederlandse Zorgautoriteit en de Inspectie voor gezondheidszorg.

Om een aantal redenen deel ik niet de mening dat hier een conflict tussen apotheken en zorgverzekeraars over de rug van de patiënt wordt uitgevochten. Ten eerste mogen dienstapotheken patiënten met een acute of spoedeisende zorgvraag die op hen zijn aangewezen, niet weigeren te helpen. Dus ook niet als die patiënten niet contant kunnen betalen. Ten tweede hebben de betrokken veldpartijen voor niet acute zorg streefnormen en maximale wachttijden (de zogenaamde Treeknormen) vastgesteld. Voor de toegangstijd tot een apotheek geldt hierbij een norm van «100% binnen 1 werkdag». Dit betekent dat patiënten niet zijn aangewezen op de dienstapothek voor niet spoedeisende zorg. Ten derde hebben zorgverzekeraars en individuele

¹ 4 januari 2013, Medicijnen bij dienstapothek alleen nog met contant geld, <http://www.omroepvenlo.nl/nieuws/16060>

apothekers de plicht om toegang tot adequate farmaceutische zorg voor patiënten 7 dagen per week en 24 uur per dag te organiseren. Zie ook de antwoorden op de vragen 6 en 7. Overigens is gebleken dat het aantal klachten over contante betaling meevalt en dat zorgverzekeraars in de meeste gevallen het volledige bedrag aan hun verzekerden vergoeden. Zie het bericht van Omroep Venlo: <http://www.omroepvenlo.nl/nieuws/16193/>

Vraag 2

Wat is de oorzaak dat de apotheek patiënten dwingt de medicijnen te betalen?

Antwoord 2

De oorzaak dat de dienstapotheek patiënten dwingt de geneesmiddelen te betalen is dat de apotheek hiermee zorgverzekeraars tot een hogere vergoeding wil bewegen. In de woorden van de directeur van de dienstapotheek Venlo: *«Met de hoge personeelskosten in de avond- en nachtelijke uren en soms maar een paar recepten per nacht is de situatie niet langer houdbaar», aldus Jill Lemmens, directeur van de dienstapotheek te Venlo. Voorlopig kiest ook de dienstapotheek in Venlo ervoor de medicijnen te blijven leveren. De patiënt dient echter zijn medicijnen in de apotheek te betalen en zijn declaratie bij de eigen zorgverzekeraar in te dienen. «Dit is de enige manier om de dienstapotheek voort te zetten aangezien er geen overeenkomst, en dus betalingsverplichting, meer is met de zorgverzekeraar».* Volledigheidshalve merk ik op dat bij het ontbreken van een overeenkomst tussen dienstapotheek en zorgverzekeraar een aparte betalingsovereenkomst kan worden afgesloten waardoor patiënten niet zelf contant hoeven te betalen. Ten slotte merk ik op dat ik een tweetal «verkenner» extramurale farmacie heb aangesteld die de huidige, zowel positieve als negatieve, ontwikkelingen op de farmaciemarkt voor mij bezien. In dat kader komt ook geneesmiddelenvoorziening in de avond, nacht en op zondag aan de orde.

Vraag 4

Deelt u de mening dat deze situatie grote risico's met zich meebrengt omdat mensen mogelijk vanwege geldgebrek afzien van noodzakelijke en spoedeisende medicijnen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Ik deel deze mening niet omdat (dienst-)apotheken patiënten met een acute of spoedeisende zorgvraag die op hen zijn aangewezen niet mogen weigeren te helpen, dus ook niet als die patiënten niet contant kunnen betalen. Verder is de toegang tot niet acute farmaceutische zorg niet afhankelijk van de dienstapotheek Venlo.

Vraag 5

Hoe is de situatie in de rest van Nederland? Zijn er bij u meer gevallen bekend waarbij dienstapotheken contante afrekening eisen voordat de medicijnen worden meegegeven aan de patiënt? Zo ja, hoeveel en waar?

Antwoord 5

Ik heb daar geen volledig overzicht van. Een aantal dienstapotheken geeft op hun website aan dat zij contante betaling kunnen verlangen als er geen contract met de desbetreffende zorgverzekeraar is.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de rol van de verzekeraar in dezen die de plicht heeft een adequate medicijnvoorziening ook in de avond, nacht en weekenden te organiseren? Voldoet de verzekeraar aan haar zorgplicht in dit geval? Zo nee, bent u bereid uw invloed aan te wenden dat de zorgplicht wel wordt nagekomen?

Vraag 7

Wat gaat u eraan doen om te zorgen dat deze situatie stopt en in de toekomst niet meer zal voorkomen, zowel in deze specifieke situatie als landelijk?

Antwoord 6 en 7

Niet alleen zorgverzekeraars hebben de plicht om 7 dagen per week en 24 uur per dag toegang tot adequate farmaceutische zorg voor patiënten te organiseren. Deze verplichting rust ook op apothekers. Enerzijds op grond van hun beroepsnormen en anderzijds op grond van contracten met zorgverzekeraars. Zorgverzekeraars voldoen op deze wijze aan hun zorgplicht ten opzichte van hun verzekerden. Zoals al aangegeven in het algemeen overleg geneesmiddelenbeleid met de Vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 12-12-2012, is de vorm waarin apothekers de toegang tot farmaceutische zorg in de avond, nacht en op zondagen organiseren vrij. Apothekers kunnen deze diensten zelf leveren dan wel in samenwerking met andere apotheken (rouleren) dan wel uitbesteden aan een (aparte) dienstapotheek. Zie ook het antwoord op de vragen 1,2, en 3. Volledigheidshalve verwijs ik verder naar de antwoorden op eerder ingediende Kamervragen van de heren Slob (CU) en Van Gerven (SP) over contante betaling en (dienst-)apotheken (vraagnummers 2013Z00311 en 2013Z00106).